

La Federació Salut Mental Catalunya publica un informe amb dades de les 3 primeres setmanes de confinament.

La xarxa associativa de salut mental intensifica la seva activitat i alerta de la vulnerabilitat del col·lectiu per l'emergència de la Covid-19

- **Cal parar especial atenció a les persones que pateixen un problema de salut mental, viuen soles, i tenen pocs recursos personals i/o d'accés a Internet i noves tecnologies.**
- **Del total de persones ateses, el 43% es troben en situació de vulnerabilitat, ja sigui per factors socials, de salut o d'edat.**
- **La majoria de casos atesos refereixen malestar emocional, angoixa i neguit. En el cas de persones amb problemàtica de salut mental, han pogut trobar-se amb exacerbació d'alguna simptomatologia.**
- **Les entitats han reorientat i reforçat la seva activitat per tal de donar resposta a les demandes**

Barcelona, 15 d'abril del 2020. A través de les dades recollides per la xarxa associativa de salut mental, la **Federació Salut Mental Catalunya alerta que la situació d'emergència sanitària i confinament estant esdevenint un important repte de resiliència per a les persones que pateixen un problema de salut mental, les famílies, els professionals i les entitats i serveis que els donen suport i atenció.**

La Federació Salut Mental Catalunya i les seves associacions federades (més de 70) han reorientat la seva activitat per adaptar-se a les necessitats i dificultats del col·lectiu sorgides d'aquest estat de confinament, ja que l'alerta sanitària està suposant tot un seguit de canvis notables en la vida quotidiana de les persones que pateixen un problema de salut mental i de les seves famílies, així com en els circuits d'atenció que habitualment fan servir.

En un primer **informe**, elaborat per la Federació Salut Mental Catalunya amb les dades recollides pels més de 75 programes, serveis i entitats¹ que componen la Federació, es destaca que en el període de confinament del 13 de març al 3 d'abril **s'han atès 2.541 persones** a Catalunya i que, en la majoria dels casos, refereixen **malestar emocional, angoixa i neguit**. En el cas de persones que pateixen un problema de salut mental, han pogut trobar-se amb **exacerbació d'alguna simptomatologia** (tant de la positiva com de la negativa). S'ha de tenir en compte que la majoria de famílies estan vivint el confinament sense grans entrebancs ja que moltes disposen d'eines i recursos personals i socials, com grups de suport mutu, que els protegeixen d'agreujaments, ja que han hagut de superar altres situacions difícils prèviament que poden ser de molta ajuda a la ciutadania.

---

¹ Per exemple: associacions, programa d'acompanyament comunitari, Espai Situa't, servei d'atenció a famílies, servei de Club Social, projecte XarXaJoves, serveis residencials, serveis laborals...

Del total de persones ateses, **el 43% de les persones es troben en situació de vulnerabilitat**, ja sigui per factors socials (situacions d'exclusió social, indigència, baixos recursos econòmics...), de salut (problemes greus de salut mental, dependència a tòxics, trastorns de conducta, patologies orgàniques amb major vulnerabilitat a infecció per Covid-19...), o biogràfics (edat avançada). Referent al **gènere**, la població atesa d'homes (61%) és significativament superior a la de dones (39%).

Les consultes més freqüents són en relació a la **gestió del malestar emocional**, **demanda de suport psicològic**, a la **demanda de possibilitat de sortir de casa** amb prescripció mèdica, a les **difficultats per gestionar situacions familiars amb persones amb problemes de conducta** (no compleixen el confinament, augment agressivitat, consum de tòxics...) i agreujament d'aquestes conductes, al **suport psicològic i emocional per a professionals** de l'àmbit social i de la salut, i a la **xarxa de serveis on adreçar-se**: salut, socials, xarxes de suport veïnals, albergs d'emergència social.

Caldrà parar especial atenció a les **persones que pateixen un problema de salut mental, viuen soles i tenen pocs recursos personals i/o d'accés a Internet i tecnologies**. Hi ha persones que no disposen d'Internet a casa, o ni tan sols de telèfon mòbil, o potser tenen poca experiència amb les tecnologies digitals. Aquestes persones corren el risc de trobar-se més aïllades encara, i no accedir d'igual manera a l'atenció oferta pels serveis.

D'altra banda, cal posar l'apunt en la necessitat de demanar **respecte per les persones que surten al carrer per prescripció mèdica** ja que algunes han referit increpacions per part d'altres veïns a l'hora de sortir.

Les entitats treballen al màxim per donar resposta al col·lectiu

En la situació actual de confinament per alerta sanitària, les entitats i serveis federats estan oferint atenció a les persones amb problemes de salut mental i les seves famílies principalment mitjançant trucades telefòniques i comunicació digital (correu electrònic, xats de text, vídeo trucades...) generalment per fer seguiment de les persones i famílies, organitzar activitats grupals (grups de suport, tallers on-line...) i facilitar informació. En els casos que s'ha ofert atenció presencial, ha estat per atendre situacions d'urgència en el domicili, o per fer lliurament d'aliments, EPIs, etc.

Per donar resposta a les necessitats detectades, des dels serveis i entitats s'ha fet **escolta activa i contenció emocional** de les persones que ens han contactat. També es facilita informació i dades de **contacte de recursos i serveis** que poden fer acompanyament durant el confinament (suport psicològic, xarxes de suport veïnal, etc.), així com recomanacions per millorar la gestió emocional del confinament. En algun cas concret s'ha fet **suport en el dol per la pèrdua d'un familiar** per Covid-19.

D'altra banda, també s'**orienta les persones a contactar amb els seus professionals de referència** de les àrees bàsiques de salut o de salut mental, preferentment per via telefònica o telemàtica, en aquells casos que la situació així ho requereix. Així com amb els cossos de seguretat, punts de defensa de drets laborals, etc. També els professionals dels serveis i entitats **es coordinen amb els serveis** que habitualment atenen a la persona

(Centre de Salut Mental d'Adults, Centre de Serveis Socials, programes municipals...), i programem **trucades de seguiment** amb la persona i/o la família.

Objectiu: millorar l'acompanyament a les persones

L'objectiu de fer registres periòdics és accedir de manera més àgil a les situacions de les persones que pateixen problemes de salut mental i de les seves famílies; intentar donar resposta a aquestes situacions concretes, oferint suport i acompanyament, i fer un seguiment de les persones ateses; disposar d'una imatge i dades globals del suport a les persones que s'està fent des del moviment associatiu, així com de les dificultats que s'estan detectant en la seva atenció i suport; i traslladar periòdicament aquesta informació a les administracions responsables i a la ciutadania per tal de buscar solucions que permetin acompanyar millor i amb més garanties les persones amb problemes de salut mental i les seves famílies en el context actual.

La Federació publicarà informes setmanals sobre l'activitat del moviment associatiu en l'atenció al col·lectiu de la salut mental. Es podran consultar al web www.salutmental.org.

Més informació: Lydia Santín | 605 912 718 | premsa@salutmental.org

Materials descarregables

- **1er Informe de demandes i necessitats de salut mental** arrel de l'estat de confinament (13 març a 3 abril 2020) – Federació Salut Mental Catalunya 2020: http://www.salutmental.org/wp-content/uploads/2020/04/20200414_informe_setmanal_salutmental-1.pdf
- **Guia de salut mental en temps de confinament 2020:** <http://www.salutmental.org/informacions-sobre-el-coronavirus/com-cuidar-nos-a-casa/guia-de-salut-mental-en-temps-de-confinament/>
- **Informació sobre les afectacions del coronavirus i les actuacions de la Federació:** <http://www.salutmental.org/informacions-sobre-el-coronavirus/>
- **Espai Situa't** (del projecte Activa't per la Salut Mental): orientació, acompanyament i assessorament en salut mental: <http://www.salutmental.org/informacions-sobre-el-coronavirus/trobar-atencio-i-suports/en-temps-de-confinament-lespai-situa-tescolta/>
- **Entitats de salut mental que formen la Federació:** <http://www.salutmental.org/qui-som/smc-federacio/les-nostres-associacions/>
- **Guia d'estil Salut Mental Catalunya 2018:** <http://www.salutmental.org/wp-content/uploads/2019/05/lilibre-estil-smc-20182.pdf>
- **Recomanacions per informar sobre salut mental | Obertament 2015:** <http://www.salutmental.org/wp-content/uploads/2017/01/GuiaMitjansObertament.pdf>